

פניני הדף

חודש תמוז (תשע"ב)

גליון מס' 73

האדות והעדות שנאמרו בשיעור הדף היומי בניה"כ "אליהו הנביא" שבנות רוממה ירושלים
מסכת נדה כט - נה

"השעון שלא שעה"

מעשה באדם שבא לאדם שמשכיר רכבו בשחור וביקש ממנו להשכיר ליומיים אמר לו המשכיר זה מוגבל בקילומטרים אם אתה עובר את ההגבלה יש לשלם לכל קילומטר מחיר יקר הלה נסע וגמע ביום אחד את מס' הקילומטרים שהוגבל בו, הוא לקח מגנט ועל ידי כן העמיד את השעון המורה על הקילומטר לימים גילה זאת בעל הרכב ותובע ממנו לשלם לו האם אפשר להוציא ממנו ממון ?

חוו דעתכם בנידון לפקס 02-5817174 pninyhadaf@gmAil.com

א) דף כט. **פניני:** פדיון בכור מספק האם פוטר מתחונן.

נתבאר בגמ' לגבי אשה שהיא בספק יולדת נח' ב"ש וב"ה כמה טבילות צריכה לטבול. **afken:** בכור שפדו אותו מספק האם פוטר את המתפללים מתחונן ?

ב) דף ל': **פניני:** הקדמת תאריך לידה בניתוח קיסרי.

נתבאר בגמ' שהימים ששרוי התינוק במעי אמו אלו הימים הכי טובים שלו בהם לומד תורה ללא דאגה.

afken: אשה היולדת בניתוח קיסרי ובאה לביה"ח לקבוע תאריך האם רשאית להקדים את לידתו או שיש בזה משום ביטול תורה?

ג) דף לא: **פניני:** עדיפות לפרנס אב שיש לו רק בנות.

נתבאר בגמ' לגבי לידת זכר שהוא בא וככרו בידו לעומת הנקבה שבאה לעולם בידיים ריקות.

afken: האם יש להעדיף לפרנס אב שיש לו רק בנות שהרי שפע הפרנסה אצלו מועט מאשר מי שיש לו זכרים?

ד) דף לב: **פניני:** שימוש בדאודורנט ביום הכיפורים.

נתבאר בגמ' דין זר שסך בשמן תרומה חייב על סיכתו כאכילתו שהרי "סיכה כשתיה".

afken: אדם הזיע ביוה"כ ורוצה להתז' ספריי על גופו האם יש לאסור משום סיכה כשתיה ?

ה) דף לג. **פניני:** מדידת השקיעה בי-ם לקביעת זמן הלידה.

נתבאר בגמ' לגבי זב שראה סמוך לשקיעת החמה ולכן לא היה טהור מקצת היום שיחשב ככולו.

afken: כידוע ביה"ח "עין כרם בי-ם גבוה 670 מעל פני הים ואילו ביה"ח "הר הצופים" 870 מעל פני הים האם משערים בלידת תינוק לפי השקיעה הכללית או כל מקום לגופו?

ו) דף לד. **פניני:** נתינת יד לאדם היוצא מהמקווה.

נתבאר בגמ' דין טומאת עם הארץ בשאר ימות השנה ואת גזירת חז"ל על טומאת הנכרים.

afken: מצוי באנשים היוצאים מהמקווה הנמנעים מלתת יד לאנשים הפוגשים אותם כיון שמחזיקים עצמם לטהורים האם הם בגדר "חסיד שוטה"?

ראשית עריסותיכם תתנו לה': מיטתו של האדם נקראת "עריסה" הקב"ה מבקש מאתנו לפני שאתם נרדמים "תתנו לה" אל תשכחו להפריש כמה דקות של שינה מתוך ק"ש ודברי תורה שלא יהיה בבחינת "אמירה לנוחרי", והעולם מדמה את השינה לעיני מאפה אם רואים אדם שישן הרבה אומרים לו אתה נראה אפוי, ואם הוא ישן יותר מ-12 שעות הוא מספר עשיתי ביגלה (עם שומשום) יש להתחזק בעיניים אלו.

ברכת השולחן: אנו אומרים בברכת האורח הרחמן הוא יברך את השולחן הזה, מה שייך לברך בול עץ? התשובה לזה כשאדם מתיישב ליד שולחן הוא מודה על מה שהוא רואה אבל בסוף מורידים את הכלים והמפה ואז מתגלה מי שבעצם החזיק את הכל ואף אחד לא התייחס אליו ולכן אנו מברכים את השולחן כך כשבאים להודות לא לשכוח את הנסתרים שבעצם עשו הכל. (הרה"ג ציון בן אדיבה שליט"א)

אלו שנדכו בהחזקת הגליון: מסעוד בן אדיבה, אהרן נוריאל, אסף מזרחי לישוב טוב, עמרם בן אדיבה, יובל כהן ומאיר כהן להצלחת משפחתם, אשר ואיתן כהן, וכל החפצים בעילום שם להצלחת משפחתם. הקב"ה ישיב להם כגמולם בשפע ברכה והצלחה ויתמלאו משאלות ליבם לטובה אמן!

תשובות ניתן לשלוח למערכת "פניני הדף" בלבד
רח' פולונסקי 26 ירושלים פקס: 02-5817174 טלפון: 02-5829850 pninyhadaf@gmAil.c om

"היועץ" !

דבר העורך הוא היה בחור נחמד אשר יצא להתאוויר על שפת הים לפתע שמע צעקות הצילו! הצילו! הוא קפץ למים והציל אותם, כמה חייב אני לך תודה, אני העשיר הידוע, רצוני שתהיה חתן שלי, זה שמי ושם בתי היחידה, תברר עליה ותחזיר לי תשובה, בירור קצר והתשובה חיובית, פגישה ועוד פגישה ואכן זה הצלע השייך לו, הם קבעו להתארס אולם המודעות השחורות על מות העשיר עצרו את התהליך, הדוד מונה לאפוטרופוס ומנע מהנערה לצאת מהבית במוחו ראה את הנערה נישאת לאחינו, הבחור ניסה להגיע אל הבית אך לשוא, יום אחד פגש את הדוד במכולת, שלום! אולי יש לך עבודה בשבילי שאל הבחור, מה אתה עושה? שאל הדוד, ניקיון? לא! תחזוקה? לא! אז מה כן? יועץ! טוב אעשה לך בדיקה תאמר לי איך מעיפים בחור שאתה לא יודע איך להתפטר ממנו? תאמר לו 4 מילים "תבוא מחר לארוחת ערב" הדוד אמר והבחור למחרת נקש בדלת, הדוד כעת אוכל ואי אפשר להפריע לו ענו המשרתים, תגידו לו שזה הבחור שהוזמן לבוא! הדוד צחק וסיפר לנערה על הכוכב שבא להתקבל לעבודה, וכנס! הבחור כנס והנערה נעמדה ואמרה לדוד תכיר את ארוסי והבחור אמר כעת אתה צריך לחפש עבודה. התורה כל כך רוצה להיפגש עמנו אך יש את היצר שמונע מלהיכנס "מאויבי תחכמי מצוותיך" זה הזמן להחליט להצטרף לאלפי לומדי הדף היומי המאושרים שקונים את חלקם בשעה אחת. .. אשריכם לומדי הדף היומי העומדים לסיים מחזור נוסף בלימוד הש"ס ובכך מראים אתם כמה אתם עושים הכל בכדי להתגבר על היצר שמונע מכם לבוא אשריכם.. (הרב אברהם וואלך שליט"א)

השיעור בדף היומי נמסר
ע"י הרב אהרון בן אדיבה שליט"א
מייד ערב בטעה 2015 לאור תפילת ערבית,
בנידוי אליהו הנביא רח' פתח תקווה 1 שכונת רוממה.

- (ז) דף לה. **תנין**: הבטיח לבוא לאמו מידי יום האם יכול לבוא בלילה.
 נתבאר בגמ' הגדרתה של המילה "דוותה" לרבות יולדת שטמאה לידה גם בלילה ובלי הלימוד היינו אומרים שיום זה בדווקא יום ולא לילה.
afken: בן יחיד שהתחייב לבקר את אמו מידי יום האם רשאי לבוא לבקרה בלילה?
 (ח) דף לו. **תנין**: יבום בזמן הזה לנוהגים כדעת השו"ע.
 נתבאר בגמ' שרב אסי אמר שהוא גלגול של כל אלו שקראו להם בשם שלו או הדומה לו אסי ואסי.
afken: האברבנאל (דברים נה, ה) כ' שיבום הוא סוד הגלגול האם יש ענין בזה"ז לנוהגים כהשו"ע אה"ע" (קסה) ליבום?
 (ט) דף לו. **תנין**: ספדן שהוזמן ללויה שהניחו פרחים על המיטה.
 נתבאר בגמ' שהסמל לשלום הוא ההדס ולכן מבואר בביצה (ו.) שקוצצין ההדס לצורך המת אולם בימינו כ' האחרונים שאין להניח משום חוקות הגויים.
afken: ספדן שהוזמן ללויה שעושים את הטקס כחוקות הגויים האם רשאי להספיד שם?
 (י) דף לח. **תנין**: הכרעת ספיקות בלוח שנה עפ"י בי"ד.
 נתבאר בגמ' לדעת רב יהודה השופר גורם ללידה דהיינו השופר שבו בי"ד מקדשים את החודש יש להם כח לשעבד את הבריאה כמבואר בירושלמי (נדרים, ח.).
afken: עורכי לוח שנה שיש להם ספיקות בקביעת לוח שנה האם ראוי שיעשו זאת עפ"י בי"ד שהרי הלוח בימינו הרי הוא כשופר בזמנם?
 (יא) דף לט. **תנין**: אשה שעברה תאונה.
 נתבאר בגמ' שחרדה מסלקת דמים ומאיך בהלה מרפה את הגוף ומביאה לידי דמים.
afken: אשה שנהגה ברכב ורכב אחר נפגש ברכבה ונבהלה בלבד האם צריכה בדיקה?
 (יב) דף מ. **תנין**: הזמינו אולם לפדיון והתברר שפטורים.
 נתבאר בגמ' שיוצא דופן (המולד בניתוח קיסרי) אין אמו טמאה לידה ולכך אינו חייב בפדיון הבן.
afken: הורים תמימים הזמינו אולם לפדיון בנם שנולד בניתוח קיסרי האם בעל האולם צריך לידע אותם ואם לא הודיעם הוא צריך לישא בנזק?
 (יג) דף מא. **תנין**: סופר שכתב ספר תורה והתברר שיש לו "אייפון".
 נתבאר בגמ' לגבי פסולי המוקדשין שאינם עולים למזבח ואם עלו האם ירדו ובחת"ס (הובא בפת"ש יו"ד רעו, יב) למד מזה לקדושת כתיבת ספר תורה.
afken: הזמינו סופר לכתוב ס"ת בקדושה והתברר שיש לו "אייפון" שבו קיים אינטרנט לא כשר האם זה סיבה לבטל את החוזה עמו?
 (יד) דף מב. **תנין**: אילם שסגר עם בעל צימר בצפון ע"י הרכנת הראש.
 נתבאר בגמ' שרבי אבין הרכין ראשו לרבי זירא ומזה למד שהודה דבריו ומבואר בברכות (ז.) שהקב"ה נענע ראשו לברכתו של ר' ישמעאל כ"ג.
afken: אילם שבא לאדם שיש לו צימר וסגר עמו ע"י הרכנת ראשו האם יש לזה תוקף בגדרי הקנינים?
 (טו) דף מג. **תנין**: נסיעת יולדת אשת כהן בשבת לביה"ח ליולדות בלבד.
 נתבאר בגמ' שכל טומאה בלועה אינה מטמאת ובש"ך הובא במ"ב (שמג, ג) כ' להזהיר אשת כהן המעוברת מזכר להיכנס לאוהל המת ועיין פת"ש יו"ד (שעא, א).
afken: אשת כהן המעוברת בזכר וצריכה ללדת האם מותר לה לנסוע בשבת לביה"ח שיש בו יולדות בלבד אף שמאריכה עי"כ בנסיעה?
 (טז) דף מה. **תנין**: נדר לא לעשן האם יש התרה לנדרו.
 נתבאר שנחלקו ר"מ וחכמים לגבי נישואי קטנה ולדעת חכמים "שומר פתאים ה'" ודנו הפוסקים לגבי עישון בסיגריה עיין אג"מ (חו"מ ב, עו) ושו"ת שה"ל (י, רצה).
afken: אדם שנדר לא לעשן האם יש התרה לנדרו כיון שבזה אמרין שומר פתאים ה' ?
 (יז) דף מו. **תנין**: פדיון בכור גדול עפ"י חזקה דרבא.
 נתבאר בגמ' לגבי קטנה שהגיעה לכלל שנותיה שהיא בחזקת גדולה ועיין שו"ת דברי יציב (או"ח, מה, י) ותשובות והנהגות (ג, קכז).
afken: בכור שלא פדו אותו והגיע לגיל 13 האם יכול לפדות עצמו בברכה או שנאמר שלא סומכים בדאורייתא על חזקה דרבא?
 (יח) דף מז. **תנין**: מסירת שיעור לנשים ע"י רב צעיר.
 נתבאר בגמ' ענין פסיקת הלכה לנשים ע"י רב ועיין שו"ת מנחת יצחק (ה, כז) ומסופר על החת"ס שהיה ממשש בציציתיו כשהיתה באה אשה לשאול הלכה.
afken: האם ראוי לרב צעיר להימנע ממסירת שיעור לנשים או שיבדוק עצמו ואם ראוי לזכות את ישראל אל ימנע עצמו?
 (יט) דף מז. **תנין**: השלום שמרטף של נערה לעצמה או לאביה.
 נתבאר במשנה שהאב זכאי במציאתה ובמעשי ידיה של בתו הנערה אבל בבת בוגרת הכל לעצמה.
afken: נערה השומרת על ילדים (ביבי סיטר) ומקבלת על כך שכר האם אביה יכול לקחת את הכסף שהיא מקבלת?
 (כ) דף מט. **תנין**: ממזר שהתירוהו האם כשר להיות דיון.
 נתבאר בגמ' לגבי הכשרים לדון דיני ממונות ובכללם ממזר אולם אינם כשרים לדיני נפשות.
afken: ממזר שהתירוהו בית דין לבוא בקהל לאחר חקירה ובדיקה האם יהא כשר לדיני נפשות?
 (כא) דף נ: **תנין**: קביעת דין תורה בלילה.
 נתבאר בגמ' לגבי הדברים המותרים לדונם רק ביום ומהם נגעים ותחילת דיני ממונות ועיין חו"מ (ה, ב) שנח' הש"ך והסמ"ע לגבי דיני ממונות בלילה.
afken: על מה סמכו בתי דינים המזמינים את הצדדים בשעת לילה והרי רוב הפוסקים ס"ל שאין לדון בלילה?
 (כב) דף נא: **תנין**: השותה מים בכדי שיעבור את הצום בקלות.
 נתבאר בגמ' לגבי השותה מים לצמא מברך שהכל אבל אם שתה רק בכדי להעביר מאכל שחנק אותו אינו מברך ועיין מ"ב (רד, ז, סק"ב) בגדר "לצמאו".
afken: אדם שאינו צמא כלל ושותה מים בערב הצום רק בכדי שיוכל לעבור את הצום בקלות האם מברך על כך?
 (כג) דף נב. **תנין**: ברכה על שימוש נרגילה לעישון טבאק.
 נתבאר בגמ' לגבי ברכה על הריח בתחילתו כיון שנהנה ממנו אבל אין מברך בסופו כיון שתיקנו רק באכילה ושתיה ברכה אחרונה.
afken: אדם המעשן בנרגילה האם צריך לברך לפני העישון כיון שלדעת מג"א נחשב דבר זה לאכילה?
 (כד) דף נד. **תנין**: ג'לטיין הנעשה מעצמות דגים לאוכלו עם בשר.
 נתבאר בגמ' לגבי הדברים שאינם מטמאים כשהם יבשים ומכאן למדו לענין מאכלות אסורות המיבשים אותם ועושים מהם ג'לטיין עיין שו"ת מנ"י (ה, ה, לט).
afken: ג'לטיין הנעשים מעצמות דגים האם ניתן לערבם עם בשר או שגם בזה יש סכנה לצרעת?
 (כה) דף נה. **תנין**: כהן ששכנו הסטודנט מתעסק עם גולגולת.
 נתבאר בגמ' לגבי דין בשר המת שטמא ביבש ומכאן דנו הפוסקים לגבי הגולגולת היבשים אם מטמאים.
afken: כהן ששכנו הסטודנט מביא גולגולת שעושה עמה מחקר האם מותר לכהן לשהות באותו בנין?

בשורה משמחת לציבור שוחרי התורה:

השיעור הנמסר ע"י הרב אהרן בן אדיבה שליט"א בעניני "בשר וחלב" בשבת בשעה 5.30-4

מתקיים בבית הכנסת "שערי רחמים" שכונת "נחלאות" בירושלים

כמו כן ניתן להאזין לשיחות של הרב אהרן בן אדיבה בפרשת השבוע במערכת "קול הלשון" הממוקמת בישיבת "מאור התורה" י-ם.

הצטרף למחזור החדש של לומדי הדף היומי! גם אתה יכול! להקמת שיעורים פנו למערכת!

פקס מספר 02-5817174

השאלה שנשאלה בבית המדרש מתוך פניני הדף מס' 72

מעשה באדם עשיר שבנה וילה גדולה והזמין קבלן שיתקין לו סורגים ודלתות חשמליות ואכן הקבלן התקין בהצלחה אבל התשלום שהובטח התאחר מלבוא התראה ושוב התראה הסבלנות פקעה והקבלן החליט ללמד אותו לקח הוא הגיע עם פועליו ופירקו את הדלתות והסורגים שהותקנו והלכו להם, בעה"ב לא היה בעיר באותו זמן וגנבים ראו פרצה חתורה ועשו בבית כבשלהם האם הקבלן חייב בנזקים שנעשו?

אלו תשובות הרבנים: לדעת השו"ע הוא חייב לישא בנזק כיון שלא קרא לבעלים בזמן הוצאת הסורגים.

מקורות ונימוקים: הגמ' ב"ק (כח) בדין עביד איניש דינא לנפשיה מחלקת אם יכול לעשות באופן אחר אסור לו לעשות דין לעצמו, ולכך אם יש באפשרותו להזמין לדין תורה אסור לעשות דין לעצמו ואף אם המדובר אינו בר הכי מכל מקום כ' נתיב"מ (קצ, ז) שמקח שהמוכר לא שילם הרבה זמן יכול המוכר לבטל את המכר וכאן היה צריך להודיע לבעלים בכדי שישמרו על נכסיהם שהרי כ' השו"ע חו"מ (מ, צו, ג) הפורץ גדר בפני בהמת חברו והגדר היתה חזקה חייב הפורץ בנזק אולם הרמ"א פוטר, ומה שהוא התרה אינו נחשב לקריאה לשמור כיון שבדרך כלל התראה זו נתפסת בעיני אנשים כאיום ולא כהתראה ממשית ונתבאר בשו"ע (שיט) שיש רשות לבעה"ב להוציא חפצים שהוכנסו לחצרו ללא רשות מ"מ חייב להודיע להם.

(יישר כח למורינו הגה"ג יצחק זילברשטיין הגה"ג אברהם בן חיים הגה"ג אליהו בר שלום והגה"ג שלמה שעיו שליט"א)

תשובה דווי: קנה דירה ולא הובהר לו שיש ביה"כ תחתיו אולם כאשר נודע לו שהשירותים מעל שטח ביה"כ רצה לבטל האם רשאי לבטל המקח? השיבנו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א כל שהסכימו בני המדינה שדבר זה נקרא מום מבטלין המקח וכאן לכאורה הוי מקח טעות עפ"י מה שנתבאר באו"ח (קנא, יב) שיש להיזהר מלהשתמש בעליה שמעל ביה"כ ובשו"ת הרמב"ם פאר הדור (עד) כ' שראוי להחמיר שלא לעשות שימוש גנאי מעל ההיכל וכאן שהשירותים מעל ביה"כ יש לחלק אם זה מעל ההיכל יש לו להחליף את השירותים ואם לאו יזהר לא לעשות שימוש בזוי מעל ההיכל.

תשובה דחיי: האם יש מקום להתיר לתופף בקצב בזמן שירי שבת שהרי כ' השו"ע או"ח (רהע) שמותר לומר במה מדליקין ליד הנר ולא חיישינן שמא יטה? והאם יעזור לאדם שאשתו שאינה שרה עמו שתהיה שומר שלו? והאם כששרים קבוצה יהיה מותר שהרי מזכירים אחד לשני? השיבנו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א שיש לחלק בין הידון שהותר לומר במה מדליקין ליד הנר זהו משום שאמירה זו מזכירה את האיסור ואה"נ אם אדם ישיר שיר שתוכנו הוא שאסור להכין כלי שיר בשבת יהיה מותר לו לתופף בקצב, ולא מועיל שומר אלא במה שאמרו חז"ל, אולם יש מקום להקל כיון שמצאנו מקילים בזמן הזה שלא מצוי שיתקן כלי שיר ועדיין יש לעיין.

פניני דחיי: א) האם מברכים על אכילת שום קלויף שעבר עליו הלילה? ב) אדם ששומר על התינוק שלו וקראו לו לעלות לס"ת והילד לא רוצה להיפרד האם יוכל לברך כשהילד בידו? האם יש מקום להתיר לאדם להתפלל השומר על תינוקו הקשור אליו בקנגורו?

פניני הזמן: א) אדם הרואה בחורים הבאים לגינה וגולשים במכשיר שבידם האם מותר לביישם ולהכלימם? ב) אינטרנט המותקן במשרד לצורך מסחר האם מותר להתייחד עמו? ג) אלו שבאים ומשתמשים עם אינטרנט ע"י שנמצאים בקרבת מקום המותקן אצלם אינטרנט (כשר) וע"י שימוש של אדם זה זה מאיט את קצב העבודה של מי שמוותקן אצלו האם יש בזה משום גדל זמן?

פניני דווי: א) אדם שנדר ליתן סך מסוים לקופת העיר ושמע על משפחה נזקקת שיש לה קרן בקופת העיר האם רשאי ליתן לאותה משפחה ישירות? ב) האם מותר לאדם לקנות מוצר כשרואה שרשום המחיר הישן והקובע כיון זהו מה שרשום על המוצר? ג) השוכר דירה והשתמש במתקן להנחת פמוטות והניח נריות על תחתית המתקן והתחמם המתקן והתפוצץ האם חייב בנזק? * (כל הזכויות שמורות למערכת)

נשגור קמיה מרנן ורבנן ברכת יישר כח לכל אלו הנושאים ונותנים עימנו ובראשם:

לגא"ג הרב יצחק זילברשטיין. לגא"ג הרב זלמן נחמיה גולדברג. לגא"ג הרב שמואל פנחס. לגא"ג הרב אשר חנניה. לגא"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ. לגא"ג הרב אברהם בן חיים. לגא"ג הרב שלמה שעיו. לגא"ג הרב שריאל רוזנברג. לגא"ג הרב ציון בן אדיבה. לגא"ג הרב ירון אשכנזי. לגא"ג הרב אברהם חיים הרש. לגא"ג הרב משה כהניאן. לגא"ג הרב אליהו בר שלום. לגא"ג הרב מנשה שוע. לגא"ג הרב אהרן זאב חשיין שליט"א. בברכת עוד ינובון בשיבה ופסח כשר ושמח יחד עם כל בית ישראל

שאלות ותשובות לגיליון פניני הדף מס' 72

ש. אדם שנגנבה מכוניתו האם מותר להודיע למשטרה שיש (כניסול) ילד במכוניתו כדי לזרזרם למצוא את המכונית?

ת. השיבנו הגה"ג הרב שמואל פנחס שליט"א שיש לאסור לעשות כן משום חילול ה' ואף במקום שלא יהיה חילול ה' יש להימנע מלהשתמש עם צוותים חיוניים שבזמן הזה יכלו להציל חיים וכיו"ב ואף שמותר לאדם לשנות בכדי להציל ממונו זהו כלפי הגבט ולא כלפי מצילו.

ש. רב שטעה פעמיים האם זה חזקה להימנע מלשואלו בהלכה?

ת. השיבנו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א שיש לחלק אם נכשל בדבר שמורה בו ושולט באותם נידונים יש לעיין אבל אם שאלו אותו בנושא שאינו מונח בו כעת אין זה ראייה שהרי דברי תורה עניים במקום אחד ועשירים במקום אחר.

ש. אשה הניחה חזה דפוק על השיש ויצאה מהבית כשהחלון פתוח?

ת. השיבנו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע (יו"ד, סג, א-ב) בשר שנתעלם מן העין אסור לאוכלו אלא אם מכירו בטביעות עין וי"א שאם מצאו במקומו אין לחוש וכו' הרמ"א שהנהגה להקל ולכך יש להתיר את החזה וביתר שהעורבים המצויים בינו נרתעים מלהיכנס לבית פרטי.

ש. על מה סמכו העולם לאכול מוצרי חלב כאשר רוב הבהמות המייצרות חלב מתגלות כשריפות?

ת. השיבנו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע (פ"א, ב) אם בהמה נטרפה ע"י סירכא אין אוסרים את הגבינות שנעשו מהחלב שלה כיון שהוא ספק ספיקא שמא אינה טרפה ואף אם כן שמא נטרפה עכשיו ורוב הבהמות בארץ טרפות בסירכות וכיו"ב.

ש. האם יש מקום להתיר כניסת כהנים בזה"ז לבית חולים משום ספק שומאה ברה"ר טהור?

ת. השיבנו הגה"ג הרב מנחם לוי שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע (יו"ד, ש, א) שאסור לכהן להיכנס לבית של גוסס ודבר זה נלמד מגזירת הכתוב "להחלו" כמבואר במס' נזיר (מג) ושם כ' הרמ"א להקל ולכך בדברים אלו המחמיר תע"ב.

ש. רב שקרא לתלמידו "סודני" (שהוא בניו לתלמיד חכם היודע את סוד ה') האם צריך לבקש ממנו מחילה?

ת. בהלכות לשון הרע יש כלל כל דבר שמשמעו לשני פנים ויש בו משמעות של גנאי צריך לפרשו וביותר אם זה בחברת תלמידים שאינו רשאי לקרוא לתלמידו המתמיד "חמור" לדמותו ליששכר כיון שבעיני אנשים נתפס משפט זה כגנאי.

לקראת סיום הש"ס: אחד מגדולי ישראל שאל בסיום הש"ס מדוע אין מושג יששכר וזבולון בחסד כגון לבוא לרב פירר או לרב צ'ולק ולתת להם כסף שיהא לי חלק בזכויות שלהם ואילו בתורה יש את השותפות הזו? התשובה היא ש"לחס" בעולם זה הרבה ובזול כי בלי זה אין קיום גשמי לעולם כך התורה היא המחזיקה את העולם צריך שיהיה ממנה הרבה ובזול ואת זה אפשר לעשות ע"י שותפות של יששכר וזבולון..

קדיש: יש שלושה קדישים א. לאחר ובא לציון הנקרא קדיש השלם (כולם נמצאים בו) ב. לאחר שיר של יום הנקרא קדיש דרבנן (נשארו התלמידי חכמים) ג. לפני עלינו לשבח הנקרא קדיש יתום (כי רובם כבר בתפילת הדרך).
צפרא טבא: מציל ים הלך להתפלל שחריית פגשו אדם היודע הלכה שאין לומר שלום לפני התפילה ואמר לו "צפרא טבא" המציל לא הבין וענה לו אבל עוד לא התחלתי לעבוד..

ש. ילדים שאספו קרשים למדורת ל"ג בעומר ועבר אדם שראה קרש שהוא זקוק לו האם מותר לקחת או להחליף בקרש אחר?
 ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם בן חיים שליט"א שאסור לקחת מהילדים מה שאספו מהפקר שזוכים מהתורה כמבואר בתוס' סנהדרין (נו) ואם מצאו באשפה הרי הם זוכים מפני דרכי שלום ולכך אין לקחת ללא רשותם אף שזה עומד לשריפה אולם יש אפשרות להחליף את העץ בעץ יותר משובח כמבואר בשו"ע חו"מ (שנט, ב) ולשלם להם בכך מיד.

ש. האם אדם יכול לנהוג להחמיר בביתו למורת רוחה של אשתו?

ת. השיבו הגה"ג הרב מנחם לוי שליט"א עפ"י האמור בפת"ש יו"ד (קפח, ב) בשם החת"ס שרשאי הבעל להחמיר אף שבשעת נישואין לא היה פרוש אך כמובן שאין זו הוראה גורפת אלא כל שאלה לגופה צריכה שאלת חכם שהרי שלום ביתו ששם ה' נמחק בעבור זה יש להורות בתבונה ודעת.

ש. חולה במחלת "אלצהיימר" האם יכול לספור העומר בברכה?

ת. השיבו הגה"ג הרב גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א עפ"י מה שכתב בספרו "גם אני אודך" (מא) בשם הגה"ג הרב יוסף ליברמן שליט"א שאדם החולה במחלה זו לא יספור בברכה מכיון שאינו שייך במצוה ואינו דומה לשאר בני"א שאינם זוכרים את הספירה כיון שכשמצוה להם הם ברי הכי לזכור.

ש. אדם שיש בפניו שתי אפשרויות או לומר חידוש שהתחדש לו או לומר חידוש ששמע מאחרים בשמם לקרב את הגאולה?

ת. השיבו הגה"ג הרב אברהם חיים הרש שליט"א עפ"י מש"כ בספר חסידים (תקל) אדם שהתחדש לו חידוש ולא מגלה אותם לאחרים ה"ז גזלן הואיל והקב"ה גילה לו ה"ז בבחי' "סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם" לכך עדיף שיאמר את חידושו ומסתבר שזה ג"כ מקרב את הגאולה.

ש. האם מותר לאכול סנדוויץ' שיש בו ביצים פרוסות שעבר עליהם לילה?

ת. השיבו הגה"ג הרב מאיר סנדר שליט"א משם הגר"ע אוירבער שליט"א עפ"י מש"כ בגמ' נידה (ז) שיש סכנה לאכול ביצה קלופה שעבר עליה לילה אלא אם הניח מלח או שמרמ מיונז שאז נחשב למעורב אבל ביצים לבדן אסורות. אולם הגה"ג הרב משה כהניאן ציין למש"כ בשו"ת דברי יציב (ח"ב טז, ב) שכל להקל אם זה לא שהה מתחילת הלילה כמו שמצינו בזבחים (טו) לגבי פסול בקודשים.

ש. נשים המפרישות חלה קודם הברכה האם רשאיות לברך?

ת. השיבו הגה"ג הרב חיים שירי שליט"א עפ"י מש"כ בשו"ת שבת הלוי (ד, קמו) שיש לחלק אם הפרישה וגם אמרה "הרי זו חלה" אינה יכולה לברך אבל אם הפרישה בלבד יכולה לברך ואז תאמר "הרי זו חלה" ועיין בספר "כשרות למהדרין" (שאלה עב) ובקובץ "בית הלל" (כו) מש"כ בענין זה.

ש. האם מותר להשתמש בשליה לצורכי קוסמטיקה?

ת. השיבו הגה"ג הרב אהרן זאב חשין שליט"א עפ"י מש"כ בשו"ת מנחת יצחק (ז, קב) לדון בזה והעלה לאסור כיון שבירושמי מבואר שיש ענין לקבור את השליות באדמה בכדי לתת עירובן לאדמה וכ' שם הנחמד למראה לא יפה עושות הנשים הזורקות השליות לבית הכסא ואף שלא נהגו לקבור כמבואר בגשה"ח (א, טז, ג) מכל מקום אין להשתמש בזה לצרכים אלו וכ"ד הגרש"ז אוירבער זצוק"ל.

ש. האם יש היתר לעושים קניות ולוקחים הרבה שקיות ריקות לביתם או שיש בזה משום גזל?

ת. השיבו הגה"ג הרב שלמה שעיו שליט"א שיש לאמוד את בעלי החנויות אם מסכימים לקחת כמות מרובה של שקיות ואם לוקח כמות שתעזור לו את חלק מהשקיות יקרעו מותר אבל מעבר לזה אסור ומי שעשה כן עד היום צריך להשיב גזלתו לבעלי החנויות.

ש. עיסה שהתליע האם חייבת להפריש ממנה חלה?

ת. השיבו הגה"ג הרב משה כהניאן שליט"א עפ"י מש"כ השו"ע יו"ד (שכח, ג) אם יודעים שהעיסה תתקלקל יש להפריש גם ללא רשות ומשמע שאין הפרשה בעיסה המקולקלת ומאידך בסי' (של, ב) בדין עיסה העשויה לכלבים אם ערכו אותה כמו שעורכים בצק לבני"א יש להפריש ממנה חלה משום מראית העין ולפי"ז גם עיסה שערכה האשה וגלגלה אותה אף שהתליע צריכה להפריש ממנה משום מראית העין.

ש. האם יש היתר לשכב אפרקדן על הגב להשתזף בשמש או על הדשא?

ת. השיבו הגה"ג הרב מנחם לוי שליט"א שיש להתיר עפ"י מש"כ רש"י ברכות (יג) שהאיסור הוא בשינה וכמו שהובא בשו"ע אהע"ז (כג, ג) שאסור לאדם לישן וכו' ומכל זה משמע שיש להתיר אלא שמספרים שהרב מבריסק הקפיד בכל מצב להטות על צדו בכדי שלא יחשב אפרקדן ועיין שו"ת תורה לשמה (טו) שכל להתיר ללמוד תורה כשהוא שוכב על בטנו אלא אם יש חשש שירדם אז יש לאסור.

נודה לכל הרבנים ששלחו לנו את תשובותיהם

בהגדרה לחודש סיון - תמוז ע"ס 100 נח זכה הרה"ג מנחם לוי שליט"א {ירושלים}

תשובות ניתן לשלוח לפקס מספר 02-5817174 או לרח' פולנסקי 26 עבור פניני הדף ירושלים

(pninyhadaf@gmail.com)

ברכת יישר כוח לכל השולחים תשובות ניתן לשלוח גם חלק מהתשובות.

וברכותינו לעשרות האברכים המסייעים בהפצת הגיליון בכל רחבי הארץ. ולכל המצטרפים אליהם

בברכת חילכם לאורייתא.

מערכת "פניני הדף"

מעשה באברך אב לתשעה ילדים שנזקק להלוות בערב שבת כסף לקניית דגים אשתו אפתה אותם בתנור וכשהוציאה את המגש התפוצצה הזכוכית של דלת התנור ולא התפזרו הזכוכיות אולם היא חששה ולקחה את מגש הדגים והשליכה לפח בעלה ראה את הכל רצה לכעוס ונזכר בהבטחה של רבותינו שמי שנמנע מלכעוס יזכה לשפע ממון, יום ראשון דפיקות בדלת בפתח ניצב אדם יקר ושמו "גולדברג" שלום היכן גרים משפחה פלונית? קומה ג'! תודה! שוב דפיקות, הם לא נמצאים אפשר לשאול אם אתם צריכים עזרה? לא ב"ה יש לנו הכל השיבה האשה, הוא ראה מסמרים בקיר ועליהם תלויים בגדים האיש החל לשאול מקרר יש? כן! תנור? כן! ארונות בגדים? לא.. אפשר לבוא עם אשתי בערב? שאל האיש, כן, למחרת הביקור דפיקות בדלת באנו לרהט לכם את הבית, ארונות מקיר לקיר מוצרי חשמל חדשים רצון יראיו יעשה...
 אנו רוצים להודות מקרב לב לאלו שתרמו מכיסם למען המשך הוצאת הגיליון למשלוח תרומות למערכת
 ניתן לפנות לטל' 02-5829850 או פקס' 02-5817174 **02-5817174 פקס' 02-5817174**

לע"נ אבינו מורה דרכינו הרה"צ מימון (בן אדיבה) בן מסעודה זצוק"ל
 ומורינו ראש הישיבה הגאון הרב ניסים טולידנו זצוק"ל
 ולע"נ דוד בן זהרה ז"ל מזל בת שמחה ז"ל דוד בן כוכבה ז"ל
 תנוצב"ה

ולרפואת מורינו הרב יוסף שלום בן חיה מושא והרב יעקב חי יוסף בן מרגלית בתוך שאר חולי ע"י.
 גליון זה נודב לרפואתו המהירה של הילד **יאיר בן מיכל** ה"ו בתוך שאר חולי עמו ישראל אמן